

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Jesus Passus Per Centuriam
Modorum Meditandi passionem Salvatoris nostri illustratus; cui
accesserunt Meditationes In Passionem Domini XLVI. - Juxta numerum
dierum Quadragesimæ

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066405

78. Considerando Passionem Domini quomodo in ea elucent virtutes
Theologicæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45427

*bustione, (ut ait Christus) æterna. Præter hoc
verò, habet in Passione Domini impietas Judæo-
rum grandem & inevitabilem timoris materiam.*

*S. Leo ser. 8. Horum enim mentis & carnis aspectibus, in Crucifi-
de Passione. xo à se Domino, nonnisi illa species occurrit, de qua
Deut. 28.66. Moyses ad illos dixit: Et erit vita tua pendens ante*

*oculos tuos die ac nocte: & non credes vita tue,
Luc. 21.27. Isti enim in Crucifixo Domino, nihil præter facinus*

*suum cogitare possunt, habentes timorem, non quo
fides vera justificatur, sed quo conscientia iniquator-
quetur. Consimili timore timebunt omnes im-*

*Matt. 24.30. pii in Judicii universalis die, quando videbunt
Filium hominis venientem in nubibus cum potestate*

*Ose. 10.8. & maiestate: quando apparebit signum Filii ho-
minis. quando videbunt in quem transfixerunt, &*

*Luc. 23.30. pupugerunt. quando dicent montibus, cadite super
per nos, & collibus, operite nos.*

MODUS LXXVIII.

SSeptuagesimus octavus Passionem Domini-
cam meditandi Modus est. Considerare
quomodo in ea eluescant & efflorescant vir-
tutes Theologicæ, scilicet Fides, Spes, Cha-
ritas.

Eluxerunt enim luculentissimæ tres istæ vir-
tutes in Passione Domini, non tantum ideò quia
Christus mortuus & Passus est pro hisce virtutin-
bus afferendis, pro fidei suæ veritate, quam pra-
dicavit & docuit; pro spei certitudine, de salute
& vita æterna, quam, credentibus in se, promi-
fit; pro charitate, quâ, nos usque in finem, &
usque ad mortem pro nobis obitam dilexit. Sed
etiam quia licet alias in omni vita sua, hasce

tres virtutes fundavit firmavitque , potissimum
tamen eas Passione & morte suâ sanxit, atque ve-
luti testamento suo corroboravit.

Et quod ad Fidem attinet : etsi in Domino
nostro fides non fuit ; neque locum habuit,
propter omnium , quæ nos fide Divinâ credi-
mus, evidentem scientiam atque cognitionem
ex Divinitatis consortio, ipsi necessariò inex-
istentem, & quia ille nullam veritatem ex reve-
latione cognovis, sed ipsem omnis veritatis
revelator fuit, imò ipsem omnis veritas existit,
dicente ipso. *Ego sum veritas.* Nihilominus *Joan. 14. 6.*
dum pro sua veritate nobis revelata, & ad cre-
dendum proposita, passus & mortuus est, fidem
Passione suâ nobis adstruxit, indubiamque redi-
dit: maximè quantum ad fundamentalem ar-
ticulum fidei suæ , qui est de ejus vera Divini-
tate atque Humanitate , quem ille in Passione
principiè , atque etiam Passione afferuit, & com-
probavit ; ita ut quamvis nuda, & pura Christi
assertio magis probet, & hunc & omnem alium
articulum fidei, quam ulla vel opera, vel mira-
cula : nulla enim esse potest veritatis probatio
major, quam quia à Deo asserta est; tamen quo-
niam Christo placuit ad suæ veritatis adstructio-
nem, & dicere, *si verbis meis non creditis, operi- Joan. 10. 38.*
bus credite : & facto ipso opera miraculaque ex-
hibere, ac facere, quæ nemo aliis fecit. Ex
omnibus istis sive operibus sive miraculis, nul-
lum luculentius articulum fidei , de Christo
vero Deo, veroque Homine probat, quam Pas-
sio & Mors ejusdem Domini. Quod ita paucis.
Christus Deum se & Hominem verum esse asse-
runt: Hoc ut probaret atque demonstraret, ad

Kk 4

Dei-

Deitatem veram probandam miracula operatus est: ad Humanitatem vero demonstrandam, concipi ex homine, nasci infans, crescere, manducare, bibere, dormire, sitire, esurire, demum pati, mori, sepeliri voluit. Nisi opera Dei seu miracula pro potestate fecisset: non fuisset unde Deus verus crederetur: si opera hominis seu humana non fecisset, neque subjisset, non fuisset unde Homo verus agnosceretur. Passio Christi, tam miracula Dei, (ut est prostratio satellitum in horto, cognitio sceleris Iudee, sanatio auriculae Malchi, discipulorum evasio: tum vero tenebræ per totam terram: terræ motus, scissio veli, petrarum, apertio monumentorum; surrectio mortuorum, &c.) quam miseras hominis continet. Passio ergo Domini, Dominum, tam Deum verum, quam Hominem verum demonstrat. Deinde Christus Passus mortuusque est pro salute nostra æterna, (sub quo nomine comprehendo, totum opus Redemptionis nostræ, ut est remissio peccatorum, Justificatio, & Sanctificatio, & Filiatio adoptiva credentium, Vitæ, & virtutum sanctitas, atque perfectio, Mandatorum atque consiliorum propositio, receptio, executio, denique vitæ æternæ consecutio, & hæreditatio) atqui salutem nostram æternam operari non poterat nisi Deus verus, & Homo verus fuisset: Deus enim, nec pati pro nobis nec mori poterat: Homo autem verus quidem, sed purus, et si pati ac mori poterat, ejus tamen Passio & mors nobis ad salutem nostram æternam nihil proderat. Opus ergo, erat Christum, & Hominem verum esse, ut pati morisque posset, & Deum verum eff:

S: G:
oper
to
N

esse, ut Passione morteque suâ nobis prodesset, nosque salvaret. Quocirca Passio Christi Chri-
stum fuisse & esse Deum verum, Hominemque
verum & nostrum Salvatorem demonstrat.
Neque hoc argumentum eludi elidive potest
dicendo, gratis assumi afferique. Christum
Redemptorem esse nostrum, & redemptionis
nostræ causâ, pati morique voluisse: cùm hoc
ipsum probandum sit, & sit figmentum Christi,
qui ut crederetur esse verus Deus, Redemptor
videri & haberi voluerit, ideoque pati & mori, &
omne miseriae genus subire non abnuerit. Ut
proinde tam fictitious sit Redemptor hominum
Christus, quâm falsus fuit, & est Deus. Sed
enim isti impugnationi evidenter ipsa Christi
Passio, Mors, cæteræ acerbitates, in ortu, in vita,
morte, toleratæ satisfaciunt. Nam si Christus
verus Deus non fuit, neque verus Redemptor,
sed per redemptionis nostræ speciem veri Dei
opinionem de se captavit: fatendum est obji-
cienti horum alterum in primis: Nempe Chri-
stum aut fuisse verum hominem, aut falsum et-
iam, & fictitium, & phantasticum. Si verusho-
mo non fuit Christus, quomodo ergo omnes
humanas conditiones in eo homines viderunt,
& tam sensibus palpârunt, quâm & intellectu ad-
verterunt? Viderunt enim Infantem natum,
circumcisum, lactentem, crescentem per annos
corporaliter, manducantem, bibentem, dor-
mientem, famescerentem, sitientem, fatigatum,
postremò captivum, ligatum, flagellis cæsum,
spinis coronatum, consputum, cruce onustum,
cruci affixum, in cruce mortuum, de cruce de-
positum, sepultum. Hæc non sunt hominis fi-

Kk 5

ctitii

Etitii & phantastici: veri ergo: ac proinde Christus verus homo fuit, & vere meritòque se filium hominis vocitavit, nec non ob hominibus vocitatus est. Quodsi verus homo Christus fuit: jam vel fuit purus solumque Homo, vel fuit simul etiam Deus, & compositus ex Deo & Homine unus Christus. Si hoc secundum asseritur. Sufficit. Siquidem habetur intentum, & nihil supereft probandum ambigendumve de Christo vero Deo & Homine, consequenter Redemptionis nostrae Authore, & salutis æternæ administro. Si autem purus omnino, & solum Homo Christus fuit, & solum pro Deo haberi, colique affectavit, ad idque speciem fictitii Redemptoris, proque hominibus Patti, & mortui assumpsit: sequitur Christum. 1. quidem superbissimum. 2. stultissimum fuisse. Superbissimum quidem fuisse necesse est: quia Deum se jactaverit, & pro Deo vero coli voluerit curaveritque: in quo, cùm & mendax atque impostor ante homines, & in Deum verum impius, atque idololatra, & blasphemus extiterit, meritò à Iudæis ea de causa ad mortem probrosissimam adactus est, ut qui cùm homo esset, faceret se ipsum Deum, & diceret, quia Filius Dei sum, quia ego sum Christus, quia venturus esset in nubibus cum potestate & maiestate, &c. quod extrema superbiz, mendacitatis, impietatis, imposturaeque sine dubio fuerit. Porro etiam stultissimum & vanissimum, Christum fuisse opus erit fateri, qui ad hoc, ut Deum verum se hominibus persuaderet, nihil quidem Deo & Divinitate dignum egerit, feceritve, quoniam neque honesto, & spectabili, aut aestimatione homini

S: G:
opcr
Jor
N

hominum dignum hominibus exhibuerit in se,
& in suo genere, vita, statu, comitibus, sermo-
nibusque suis: exhibuerit vero omnia contra-
ria, nempe abjectionem, pauperiem, miseriam,
impotentiam, convictum non tantum abjecto-
rum, & rudium pescatorum, hominum sine lite-
ris, & omni splendore ac dignitate, sed etiam
peccatorum, publicanorum, infamium, & ma-
la notae apud omnes. Insuper vero subiit fan-
dainfandaque ab æmulis & hostibus suis convi-
ta, vincula, accusationes, damnationes, flagella,
ludibria, carceres, cum latronibus comparatio-
nes, probrosæ mortis sententiam officiosam, pa-
tibili portationem, affixionem ad Crucis pati-
bulum, inter latrones duos, tanquam omnium
latronum maximus, denique crudelem & abo-
minalem maledictamque in Cruce mortem, po-
stremoque sepulturam ipsam. Quorum omni-
um & toleratio & ostentatio, inefficacissimum
sanè medium erat ad probandam & persuaden-
dam hominibus Divinitatem suam: imò nihil
fuit efficacius ad eam abrogandam & negandam;
ut meritò Judæi volentes ostendere ipsi etiam
Christo, quod Deus verus non esset, castigare-
que in eo condigne confictam & falso arrogan-
tam jactamque Divinitatem, quasi verus Deus
esset, meritò inquam assumpserint, pro merito
competentissimo, consilium, & curam, & exse-
cutionem necandi ejus in Cruce. Nos (inqui-
unt Summi Sacerdotes, omne consilium, popu-
lusque universus) legem habemus, & secundum
legem debet mori, quia filium Dei se fecit. Stultis-
simus ergo, & planè vanissimus fuit Christus, si
non fuit reverâ verus Deus qui per Passionem
ad eos

adeò diram, & per mortem adeò probri & tormenti plenam, voluerit probare, & putaverit se posse probare, quod ipse esset Deus verius: cum per hoc medium non tantum non licuerit probare illi, quod verus Deus esset, sed neque quod honestus, aut probus, aut aliquo honore aestimationeque dignus homo esset; quin immo per hoc infelix, & non minùs miserabile, quam de testabile medium assequeretur, ut etiam homo non esset, quippe qui in Cruce mortuus, & in Sepulchro conditus, de numeroque hominum sublatus esset; verè nemini magis quam sibi ipsi imposuisset Christus, si propterea miserrime nasci, vivere & mori, sepelirique voluisset, ut credi posset verus Deus, & magno nimis mercatus esset opinionem falsam veri Dei: si propter eam delegisset è numero etiam hominum viventium, probrosissima quamvis morte deleri. Si extremè insanit, qui putida poma mercatur bono auro: quomodo non etiam ultra extremam insanit, qui verum falsi Dei mendacium, omnium bonorum, & sanguinis, & vitæ, & famæ crudeli impendio dispendioque licet? Quod cum omnino in Christum Deum Redemptoremque nostrum non cadat, neque cadere possit: ne cesset ut dicamus, Christum verè, & verum Deum esse: & verè per hominem assumptum, Redemptionem nostram, in vita, in Paßione, & morte crucis peregisse. Etsi enim puri hominis mors nihil prospicit, neque prodesse potuit redemptioni nostræ, potuit tamen prodesse, & re ipsa profuit Mors Dei-Hominis, cuius misericordia non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus, & omnipotentiæ ejus nihil est impossibile

S: G:
 oper
 tor
 N.
 5

& tor-
averitatem
s: cum
rit pro-
ne quod
estima-
no per
am de-
homo
, & in
minum
m sibi
errimè
set, ut
merca-
ropter
viven-
ri. Si
r bono
amin-
nium
crudeli
I cum
emque
t: ne
verum
aptum,
one, &
ominis
edem-
re ipsa
cordis
st the-
possi-
bile
bile, & Charitati nihil indignum, & sapientiae nihil impeditum, & voluntati nihil non justum. Passio ergo Christi Divinitatem & Humanitatem ejus probat, & efficacem saluti nostrae facit, & fidem nostram, omnem quidem sed precipue in articulo fundamentali, de Christo, Deo vero, & Homine vero, Redemptoreque nostro, indubiam facit.

Eadem Passio Christi est spei nostrae lapis fundamentalis, & petra inconcussima. Quando enim Passionem Christi habemus, quid jam sive a Patre æterno, sive ab ipso metu Christo non habituri sumus? Optimè argumentatur Paulus. *Si Deus Pater, proprio Filio non pepercit, sed pro nobis tradidit illum, quomodo non omnia cum ipso nobis donavit?* Et licet pariter in argomento peregere. Si Christus sibi ipse non pepercit pro me, quid mihi suorum bonorum negabit? Est ergo Passio Domini nostri fundamentum spei nostræ, est arrha, est pignus omnium promissorum, est pro merito, & pretium eorundem, pro iisdem mihi elargiendis admensum: admensum auctemita largè, ita supra debitum, ita supra condignam æquitatem, ut injuria sit Christi Redemptoris, non exhibita retributio servis redemptis. Non confundit ergo nos spes nostra? salvi facti sumus jam spe nostrâ, quoniam Passio Christi, est pro Deo fidejussio nostra. Et quamvis aliud est retributionem esse promissam, & aliud re ipsâ exhibitam. Non tamen certior est retributio divinæ, qui illam jam habet exhibitam, quam qui illam adhuc solum exspectat promissam. Utrumque enim æquè impossibile est, tam non haberia à Deo quæ promisit; quam quod jam dedit.

Rom. 8.32.

dit. Denique tam securi certique sunt Christiani de his obtainendis, quæ illis Passione sua pro ipsis meruit Christus; quam certus est de promeritis suis per Passionem suam idem ipse Christus. Et ille enim in spem gloriae corporis sui, in spem universæ salutis nostra, in spem omnium bonorum Ecclesiarum electorumque suorum, in spem omnis potestatis in cœlo & in terra, in spem nominis sui, super omne nomen exaltandi, atque omni genere celestium, terrestrium, & infernorum adorandi, in spem judiciarum supervivos mortuosque autoritatis & potestatis, in spem Capitis Ecclesiarum Passionis suæ laborem subiit: dicente ipso Dominino; hæc oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam. Gloria autem Christi, omnia prædicta, & his similia sunt. Quidni ergo Passio Christi spem nostram fundet, firmet, radicet, fæcundet, solidet: si etiam ipsi Christo laborum suorum incentivum & solatum stimulusque fuit? Quod etiam pridem Propheta, & illi, & de illo prænuntiaverat. Dominus conterere cum voluit in infirmitate Passionis: Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum, & voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quo laboravit anima ejus, videbit, & saturabitur: scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos. & iniquitates eorum ipse portabit. Ideo disperguit plurimos, & fortium spolia dividet, pro eo, quem tradidit in mortem animam suam, & cum sceleratu reputatus est; & ipse peccata multorum tulit, & pro transgressoribus rogavit. Quibus verbis veteris testamenti Propheta, non tam Propheta

Iса. 53.10.

quām evangelicē, & Passionem Christi, & spem, præmiaque Passionis ejus, copioso, & exacto stylo denarravit. Denique si Apostolo licuit dicere, propter spem Israel catenā hac circumdata est. *Act. 29. 20.*
At. 29. 20.

Multò justius licuisset Christo Domino profiteri, propter spem meam, & populi mei Crucis huic affixus sum, &c. Passio ergo Christi, & Crux, & Mors, anchora spei nostra est.

Eadem Passio Charitatem Christi erga nos demonstrat, & nostram erga Christum evincit. Nihil enim est aliud Passus, & Crucifixus, mortuusque IESUS, præterquam Filius Charitatis Aeterni Dei, qui fidilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, ut mundus saluaretur per ipsum. Et idem est victima dilectionis suæ. Oblatum est enim quia ipse voluit, & qui dilexit me tradidit semetipsum pro me. Et, Majorem charitatem nemo habet, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis, ille autem posuit eam pro nobis cum adhuc inimici essemus. Ob quod etiam est Cibanus Amoris, in quo & Seraphim ardent, & corda nostra in aeternum succendi, & ardere debent. At enim. Heu portentum sive Divinæ super nos, erga nos pietatis, sive nostræ erga benignissimum piissimumque Deum ingratitudinis. Deus in nobis vilissimus, ingratissimus, inimicissimus, perque omnia nihil, & nequam homuncionibus, invenit, ob quod nimiam suam charitatem effunderet in nos, utque etiam suæ propriæ Divinæ Personæ, sui Divini sanguinis, suæ Divinæ virtutæ impendio, nos amaret. Nos autem in toto quantusquantus est Unigenito Dei, & Homine Deo, in omnibus bonis & beneficiis.

neficiis collatis in nos à Deo, in ipso charitatis &
 miserationis ejus nucleo, medullâ, thesauro,
 mari, & abyssô, nempe in Passione ejus, atque
 Crucis morte pro nobis suscepta reperire tamen
 non possumus propter quod Deum verè, con-
 stanter, ac dignè amemus; aut si reperimus, ni-
 hilominus eundem (quod quidem in immen-
 sum improbius, & indignius est) nihilominus
 (inquam) eundem non amamus, imò aversa-
 mur, repellimus, conculcamus, contemnimus,
 potiusque & sincerius, atque constantius dia-
 bolo, Dei pariter, ac nostro capitali inimico,
 quam ipsi omnis Bonitatis & Majestatis, & Cha-
 ritatis fonti, adhærere eligimus. Quis audivit
 talia horribilia?

MODUS LXXIX.

Septuagesimus nonus Passionem Domini no-
 strî meditandi Modus esse potest. Vestigan-
 do in ea exercitationem virtutum Cardinalium,
 cæterarumque moralium ab illis dimanantium,
 quomodo nimirum eæ, & à Christo Domino in
 Passione sua exercitæ, & à nobis excenda in
 vita nostra sunt.

Prima ex Cardinalibus virtus est, Prudentia.
 Hæc utique in vita, at potissimum in Passione
 Christi eluxit. In illa enim admirando, & o-
 mnem humanam Angelicamque cogitationem
 excedente modo, sapientia Dei, malitiam vice-
 diaboli, exsecuta est consilium suum, perfec-
 voluntatem Patris, perrupit omnia obstacula
 lutis nostræ, vastavit infernum, mortem subeg-
 mundum calcavit, cæli & terræ dissidia concili-
 vit, et
 propri-
 ptus, i-
 cato q-
 umph-
 genus-
 fectus-
 Pap-
 plenitu-
 inscrut-
 author-
 ut inve-
 cerat,
 inito, i-
 est, du-
 mo ho-
 congre-
 forman-
 quidem-
 experte-
 tractans-
 inter or-
 miratio-
 nem m-
 eut Pas-
 vinculis-
 & savi-
 occulu-
 jecit. S-
 consiliu-
 dorum-
 rare, qu-
 ne omni-
 dum ni-
 v. p. i